

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να αναφερθείτε:

α. στη σημασία της συνθήκης που συνήψε το 1261 ο Μιχαήλ Παλαιολόγος με τη Γένουα για την ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης (μονάδες 13)

β. στην ανασύσταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας (Ιούλιος - Σεπτέμβριος 1261). (μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Στις 13 Μαρτίου 1261 υπογράφηκε μία σπουδαία συνθήκη, η οποία θεμελίωσε τη δύναμη της Γένουας στην Ανατολή. Οι Γενουάτες υποχρεώθηκαν να προσφέρουν στην αυτοκρατορία πολεμική βοήθεια εναντίον της Βενετίας και σε αντάλλαγμα δέχθηκαν εμπορικά προνόμια [...] σε όλα τα σπουδαία λιμάνια της αυτοκρατορίας και φυσικά στην Κωνσταντινούπολη, αφού βέβαια το Βυζάντιο πετύχαινε την ανάκτησή της. Με άλλα λόγια η Γένουα θα εξασφάλιζε το εμπορικό μονοπώλιο της Ανατολής, το οποίο ήταν προνόμιο της Βενετίας από τα τέλη του 11ου αιώνα. [...] Το τέλος της λατινικής αυτοκρατορίας και η ανακατάληψη της Κωνσταντινουπόλεως από τους Βυζαντινούς οφείλονται κατεξοχήν στην τύχη. Όταν ο αυτοκρατορικός στρατηγός Αλέξιος Στρατηγόπουλος πορευόταν με μια μικρή στρατιωτική δύναμη προς τη Θράκη με την εντολή να εποπτεύσει τα βουλγαρικά σύνορα, πέρασε κοντά στην Κωνσταντινούπολη. Προς μεγάλη του έκπληξη βρήκε την πρωτεύουσα σχεδόν αφύλακτη, [...] την οποία και κατέλαβε στις 25 Ιουλίου 1261, χωρίς να συναντήσει σχεδόν καμία αντίσταση. [...] Στις 15 Αυγούστου ο αυτοκράτορας Μιχαήλ Η΄ εισήλθε θριαμβευτικά στην πόλη του Μ. Κωνσταντίνου.

Ostrogorsky, G., Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους, τ. Γ΄, (μτφρ Ι. Παναγόπουλος), Ιστορικές Εκδόσεις Βασιλόπουλος, Αθήνα 1993, σ. 130-131.